

РЕШЕНИЕ

№ 350

гр. Русе, 21.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, XI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Тихомира Г. Казасова

при участието на секретаря Станка Ст. Иванова
като разгледа докладваното от Тихомира Г. Казасова Гражданско дело № 20224520101382 по описа за 2022 година

Ю. С. Ш. заявява, че е била в трудово правоотношение с „Пеликан БГ8“ ЕООД, основано на договор от 13.01.2020г., прекратено със заповед от 23.09.2021г. на основание чл.325, ал.1, т.1 КТ.

При прекратяване трудовия договор, ищцата установила, че работодателят не ѝ е изплатил следните суми:

- 891.93 лева – допълнително трудово възнаграждение за периода 13.01.2020г. – 31.12.2020г. по 78.70 лева месечно и 100 лева лихва за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.;

- 708.30 лева – допълнително трудово възнаграждение за периода 01.01.2021г. – 23.09.2021г. по 78.70 лева месечно и 90 лева лихва за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.;

- 2207.40 лева – обезщетение, съгласно т.6 от трудовия договор (три брутни работни заплати) и 82.16 лева лихва за периода от 23.09.2021г. до 10.03.2022г.;

- 1021.02 лева – 165 часа извънреден труд, положен през 33 съботи в периода 13.01.2020г. – 23.09.2021г. и 80 лева лихва за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.;

- 615 лева – обезщетение по чл.224 КТ, дължимо за 10 дни полагаем годишен отпуск за 2020г. и 8 дни – за 2021г., както и 30 лева – лихва за периода от 23.09.2021г. до 10.03.2022г.

Моли съда да постанови решение, с което да осъди „Пеликан БГ8“ ЕООД, ЕИК 117695721 със седалище и адрес на управление: гр.Русе, ул.“Тетово“№1, представлявано от управителя В.Б.В да ѝ заплати сумите:

- 891.93 лева – допълнително трудово възнаграждение за периода 13.01.2020г. – 31.12.2020г. по 78.70 лева месечно и 100 лева лихва за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.;

- 708.30 лева – допълнително трудово възнаграждение за периода 01.01.2021г. – 23.09.2021г. по 78.70 лева месечно и 90 лева лихва за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.;

- 2207.40 лева – обезщетение, съгласно т.6 от трудовия договор (три брутни работни заплати) и 82.16 лева лихва за периода от 23.09.2021г. до 10.03.2022г.;

- 1021.02 лева – 165 часа извънреден труд, положен през 33 съботи в периода 13.01.2020г. – 23.09.2021г. и 80 лева лихва за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.;

- 615 лева – обезщетение по чл.224 КТ, дължимо за 10 дни полагаем годишен отпуск за 2020г. и 8 дни – за 2021г., както и 30 лева – лихва за периода от 23.09.2021г. до 10.03.2022г., ведно със законната лихва върху главниците, считано от 10.03.2022г. до окончателното им изплащане.

Претендира направените по делото разноси.

В срока по чл.131 ГПК ответникът – „Пеликан БГ 8“ ЕООД е депозирал отговор на исковата молба, в който излага доводи досежно неоснователността на ищцовите претенции.

Във връзка с иска за заплащане сумите 891.93 лева и 708.30 лева – допълнително трудово възнаграждение заявява, че ищцата се е съгласила да получава 0.6% допълнително плащане за придобит трудов стаж и професионален опит при работодателя. Пояснява, че Ю. Ш. не е представила трудова книжка, нямала квалификация като шивачка и известно време е била в период на обучение. След придобиване съответния стаж и съгласно РПВ получавала допълнително плащане, ведно с основното си трудово възнаграждение.

Ответникът намира за неоснователна претенцията за заплащане обезщетение за неспазено предизвестие в размер на три брутни работни заплати, на стойност 2207.40 лева, като твърди, че трудовото правоотношение е прекратено по взаимно съгласие. В тази връзка сочи, че Ю. Ш. е подписала заповедта за прекратяване на трудовия договор и същата като необжалвана е влязла в сила.

Работодателят оспорва твърдението, че ищцата е полагала извънреден труд в дружеството, поради което счита за неоснователна претенцията в тази насока.

Приема, че дължи на ищцата обезщетение за 8 дни неизползван платен годишен отпуск. Поддържа, че е положил достатъчно усилия, за да погаси своевременно задължението си, но ищцата не се е отзовала.

Съобразявайки становищата на страните, събраните по делото доказателства по вътрешно убеждение и приложимия закон, съдът прие за установено от фактическа страна, следното:

Страните по делото са били обвързани от трудово правоотношение основано на договор №220/13.01.2020г., по силата на който Ю. С. Ш. изпълнявала длъжността „шивач мъжко/дамско облекло“ с 610 лева основно трудово възнаграждение и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 0.6% за всяка година трудов

стаж при настоящия работодател. В т.6 от контракта е предвиден 90 дневен срок на предизвестие при прекратяване на трудовия договор.

Трудовото правоотношение е прекратено със заповед №225/21.09.2021г. на основание чл.325, ал.1, т.1 КТ, считано от 23.09.2021г. В заповедта са визирани дължимите на служителя обезщетения по чл.224 КТ.

Ответникът представя: молби за ползване на неплатен и платен годишен отпуск, депозирани от ищцата в периода 31.03.2020г. - 31.08.2021г.; Заповед №1/04.01.2021г. за увеличаване трудовото възнаграждение на работниците, между които и Ю. Ш. (от 610 лева на 650 лева); „покана за получаване трудовото възнаграждение за м.септември“; фишове и извадки от РПВ за периода м.януари 2020г. – м.септември 2021г.

Е.Р. Ш. – дъщеря на ищцата заявява, че постъпила на работа в „Пеликан БГ 8“ ЕООД заедно с майка си. Работила само 5 месеца, тъй като не била доволна от възнаграждението. Пояснява, че работодателят заплащал възнаграждение по ниско от минималната работна заплата. Шивачките работели от 08.00 часа до 17.00 часа от понеделник до петък, а в събота от 08.00 часа до 14.00 часа. Надницата се изчислявала при приключване на поръчката, а цената за всяка манипулация била предоставяна след това. Разценките били изготвяни на хартия, ръчно написани. Всеки работник си записвал броя на манипулациите, подавал ги на управителя и въз основа на тях работодателят изчислявал трудовото възнаграждение за месеца, което често било под минималната за страната работна заплата. Заплащането ставало „на ръка“. Свидетелката твърди, че Ю. Ш. не е ползвала отпуск по болест и неплатен годишен отпуск.

В хода на делото е открито производство по оспорване истинността на молбите за ползване на платен и неплатен годишен отпуск, фишовете и извадките от РПВ, във връзка с което е възложена и приета почеркова експертиза, чието заключение съдът цени като ясно, пълно и обосновано. Вещото лице поддържа, че ръкописният текст и подписът, във всички представени за изследване молби за ползване на платен и неплатен годишен отпуск, в които е посочено, че са от Ю. Ш., не са изпълнени от ищцата. Експертът е установил, че подписите, положени в реквизита „подпис“ на фишове и извадки от РПВ за ТВ през месеците 01.20г.; 02.20г.; 12.20г.; 05.21г. и 06.21г. с изпълнени от Ю. Ш.. Изводите на вещото лице се подкрепят от заключението на тройната съдебно – почеркова експертиза.

С оглед установяване релевантни за спора факти и претенциите по размер са възложени и приети съдебно – счетоводни експертизи, чиито заключения съдът цени като ясни и обосновани.

Вещото лице е изчислило размера на допълнителното трудово възнаграждение за придобит професионален опит и стаж в два варианта:

- брутен размер на допълнително възнаграждение с придобит професионален опит и стаж на длъжността „шивач на облекло“ по 0.6% за всяка година трудов стаж при настоящия работодател - 30.03 лева за периода 15.01.2020г. – 23.09.2021г.;

- брутен размер на допълнително възнаграждение с придобит професионален опит и стаж на длъжността „шивач“ при други работодатели преди сключване на трудовия договор с настоящия работодател, при 21 години общ трудов стаж на същата или сходна длъжност

(12.6%) – 890.88 лева за периода 15.01.2020г. – 31.12.2020г. и 742.56 лева за периода 01.01.2021г. – 23.09.2021г.

Посочен е размерът на обезщетението по чл.224, ал.1 КТ за неизползван платен годишен отпуск за 2020г. (10 дни) и за 2021г. (8 дни) в два варианта:

- 534.96 лева – при брутен размер за придобит професионален трудов стаж 0.6% и
- 601.92 лева – при брутен размер за придобит професионален трудов стаж 21 години.

В о.с.з. е допуснато изменение на претенциите, както следва:

- искът за заплащане обезщетение по чл.326 КТ е заявен в размер на 2207.40 лева;
- искът за заплащане обезщетение по чл.224, ал.1 КТ е заявен в размер на 1136.88 лева;
- искът за заплащане допълнително трудово възнаграждение за трудов и професионален стаж е заявен в размер на 1633.44 лева;

- претендираната мораторна лихва върху главницата 1633.44 лева е заявена в размер на 192.35 лева за периода от падежа на всяко задължение до датата на предявяване на иска.

Установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Предвид изложените в исковата молба обстоятелства и формулиран петитум съдът квалифицира правно предявените, обективно съединени искове по чл.220; чл.224; чл.245 и чл.263 от КТ и чл.86 от ЗЗД.

По иска с правно основание чл.220 КТ:

Анализът на писмените доказателства налага извод, че от 13.01.2020г. до 23.09.2021г. страните по спора са били страни по трудово правоотношение. Със Заповед №225/21.09.2021г. трудовият договор е прекратен на основание чл.325, ал.1, т.1 КТ – по взаимно съгласие. Актът е връчен на ищцата на 21.09.2021г. При прекратяване на трудовото правоотношение на посочената дата, Ю. Ш. не е предявила в съда иск с правно основание чл.344 КТ, респективно всички релевирани доводи затова, че трудовото правоотношение не е прекратено на посоченото в заповедта основание не могат да бъдат разгледания от настоящия състав. С искът по чл.344 КТ и то в рамките на преклузивния срок по чл.358, ал.1, т.2 КТ (който в случая е изтекъл на 23.11.2021г., т.е. преди предявяване на иска), съдът има задължение да се произнесе по въпроса дали прекратяването на трудовото правоотношение е законосъобразно и дали е налице посоченото от работодателя в заповедта за прекратяване на ТПО материално правно основание. В конкретния казус, заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение, не е атакувана по съответния ред и е влязла в сила. При тези обективни данни, може да бъде изведен единствения извод, че трудовият договор на ищцата е прекратен по взаимно съгласие на страните, считано от 23.09.2021г.

Разпоредбата на чл.220 КТ предвижда възможност за всяка от страните по трудово правоотношение да не спази срока на предизвестие, заплащайки на другата страна обезщетение, което е с определен в закона размер – брутното трудово възнаграждение на работника или служителя за неспазения срок на предизвестие. Налице е законово уредена възможност да бъде заместена първоначално дължимата престация по трудовото правоотношение – полагане на труд за срока на предизвестие, с друга – заплащане на определената в закона парична сума под формата на обезщетение, което е класически

пример за даване вместо изпълнение.

Нормата на чл.220 КТ предполага на първо място, като задължително условие за уважаване на иска, наличие на предизвестие за прекратяване на договора. Второто условие е срокът на предизвестieto да не е спазен и едва тогава, може да се претендира обезщетение срещу страната която не е спазила предизвестieto.

При прекратяване на ТПО по взаимно съгласие, преобразуващото субективно право по чл.220 КТ не е възникнало за ищеца, тъй като съгласно чл.325 КТ трудовият договор се прекратява без която и да е от страните дължи предизвестие.

При така установеното съдът намира за недоказан иска за заплащане сумата 2207.40 лева – обезщетение за неспазено предизвестие. Неоснователен се явява и акцесорния иск – лихва в размер на 82.16 лева за периода от 23.09.2021г. до 10.03.2022г.

По иска за заплащане допълнително трудово възнаграждение:

Трудовият договор е съглашение с гражданско-правни последици. За него важи принципът на свобода на договаряне с ограниченията в чл.9 ЗЗД – доколкото не противоречи на повелителни норми на закона и добрите нрави. В трудовото право договорната свобода е ограничена допълнително чрез забраната в чл.66, ал.2 КТ да се уговарят условия, които са по-неблагоприятни за работника от установените с колективен трудов договор.

Съгласно чл.66, ал.1, т.7 от КТ, трудовото възнаграждение е сбор от основното и допълнителните възнаграждения с постоянен характер. С разпоредбата на чл.244, т.2 от КТ законодателят е делегирал на МС правото да определя видовете минимални размери на допълнителните трудови възнаграждения, които не са определени в КТ. До 01.07.2007г. минималният размер на допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит бе уреден от Наредба за допълнителните и други трудови възнаграждения (отм.), а след тази дата – от Наредба за структурата и организацията на работната заплата.

Допълнителното възнаграждение за трудов стаж и професионален опит, съгласно разпоредбата на чл.12 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата се заплаща в процент върху основната заплата, определена с индивидуалния трудов договор. По смисъла на чл.6, ал.1 от Наредбата, това трудово възнаграждение има задължителен и постоянен характер и трябва да се заплаща винаги, когато са налице законоустановените условия за получаването му. То задължително трябва да се уговори от страните в трудовия договор (чл.66, ал.1, т.7 КТ), но липсата на такава клауза, когато са налице основанията за изплащането му не е основание за лишаване на работника от допълнителното възнаграждение. Съгласно чл.12, ал.2 и ал.4 от Наредбата, за придобит трудов стаж и професионален опит се зачита стажът, признат по реда на КТ за времето, през което работникът е работил и продължава да работи в предприятието, в т.ч. на различни работни места и длъжности, както и трудовият стаж, придобит в друго предприятие по смисъла на § 1, т.2 от ДР на КТ на същата, сходна или със същия характер работа, длъжност или професия. Предвиден е и минимален размер на допълнителното трудово възнаграждение за трудов стаж и професионален опит, който е в размер на 0.6 на сто за всяка година придобит

трудова стаж.

Предвид сочените разпоредби, при сключване на трудовия договор, ответникът е следвало да зачете стажът на ищцата в предходни предприятия на същата, сходна или със същия характер работа и да го съобрази при определяне на допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит, което не е сторено. Нещо повече, от приетите по делото фишове и извадки от РПВ е видно, че за периода м.януари 2020г. – м.септември 2021г., работодателят не е начислил дори в минимален размер допълнително трудово възнаграждение. Установено бе, че Ю. Ш. е работила на сходна длъжност при други работодатели 21 години. Съгласно заключението на приетата по делото експертиза брутния размер на допълнително възнаграждение с придобит професионален опит и стаж на длъжността „шивач“ при други работодатели преди сключване на трудовия договор с настоящия работодател, при 21 години общ трудов стаж на същата или сходна длъжност (12.6%) е в размер на 890.88 лева за периода 15.01.2020г. – 31.12.2020г. и 742.56 лева за периода 01.01.2021г. – 23.09.2021г. Изчислен е размерът мораторната лихва за периода от падежа на всяко задължение до датата на предявяване на иска – 192.35 лева.

Претенциите като основателни и доказани, следва да бъдат уважени изцяло.

По иска с правно основание чл.224 КТ:

Ищцата претендира 1136.88 лева - обезщетение за 10 дни неизползван платен годишен отпуск за 2020г. и 8 дни – за 2021г.

Като доказателства за ползване платен годишен отпуск, ответникът е представил молби за ползване на неплатен и платен годишен отпуск, депозирани от ищцата в периода 31.03.2020г. - 31.08.2021г., които са оспор. по реда на чл.193 ГПК. От заключението на приетите по делото почеркови експертизи е видно, че текстът и подписите в молбите, подадени от името на ищцата, не са изпълнени от нея. Тъй като не е доказано, че работникът е подписал молбите за ползване на платен годишен отпуск от 30.11.2020г. (8 дни); от 09.06.2021г. (2 дни) и от 15.06.2021г. (1 ден), то следва да се приеме, че за тези дни не е бил в отпуск и след прекратяване на трудовото правоотношение му се дължи обезщетение по чл.224 КТ.

Страните са уговорили 20 дни основен платен годишен отпуск (т.5 от Трудов договор №220/13.01.2020г.). За 2020г. ищцата претендира обезщетение за 10 дни, а за 2021г. за 8 дни. Съобразявайки втори вариант от заключението на вещото лице, обезщетението за 18 дни неизползван платен годишен отпуск, изчислено при придобит професионален трудов стаж 21 години, възлиза на 601.92 лева, до който размер искът като основателен следва да бъде уважен, а за разликата, до предявените 1136.88 лева, като недоказан – отхвърлен.

За разлика от трудовото възнаграждение, за което е определен срок за плащане (чл.270 КТ), за обезщетението по чл.224, ал.1 КТ не е предвиден такъв. Тъй като вземането е парично и безсрочно в рамките на една договорна отговорност, то следва да се приложат общите правила на ЗЗД, относно неизпълнение на задълженията. Съгласно чл.84, ал.2 ЗЗД е необходима покана от кредитора до длъжника. Ако такава не е отправена, работодателят дължи лихва от деня, в който искът е предявен – 10.03.2022г., а не от датата на прекратяване на трудовото правоотношение, както се претендира (в този смисъл ТР №3/1996г. на ОСГК).

По изложените съображения, съдът счита, че акцесорната претенция за сумата 30 лева, като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

По иска с правно основание чл.263 КТ:

В хода на производството не са ангажирани доказателства, в подкрепа на твърдението, че ищцата е положила точно 165 часа извънреден труд в периода 13.01.2020г. – 23.09.2021г. Искът не е установен и по размер, поради което същият като недоказан следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

На основание чл.78, ал.1 ГПК в тежест на ответника са направените от ищеца разноски по делото, съразмерно с уважената част от иска. В случая се претендира възнаграждение за процесуално представителство в размер на 1500 лева. Съдът намира за основателно възражението по чл.78, ал.5 ГПК. Съгласно чл.7, ал.9 от Наредба №1/09.07.2004г. (в действащата към момента на сключване на договора за правна защита и съдействие редакция), при защита по делото с повече от две съдебни заседания за всяко следващо заседание се заплаща допълнително по 100 лева. За проведените 5 заседания, възнаграждението е в размер на 500 лева. Следователно възнаграждението за процесуално представителство следва да бъде редуцирано до 1000 лева. Съобразно уважената част от претенциите, на ищцата следва да бъдат присъдени разноски в размер на 372.64 лева.

На основание чл.78, ал.3 ГПК в тежест на ищеца са направените от ответника разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска. Разноските на ответника възлизат на 1420 лева, а съразмерно с отхвърлената част от иска следва да се присъди сумата 890.85 лева.

По компенсация между двете вземания, ищцата следва да заплати на ответника 518.21 лева.

С оглед разпоредбата на чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да заплати по сметка на РРС държавна такса в размер на 165.37 лева и 392.38 лева – възнаграждения на вещи лица.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Пеликан БГ8“ ЕООД, ЕИК 117695721 със седалище и адрес на управление: гр.Русе, ул.“Тетово“№1, представлявано от управителя В.Б.В да заплати на **Ю. С. Ш.**, ЕГН***** сумите:

- **890.88 лева** – допълнително трудово възнаграждение за периода 13.01.2020г. – 31.12.2020г. ;

- **742.56 лева** – допълнително трудово възнаграждение за периода 01.01.2021г. – 23.09.2021г.;

- **192.35 лева** – мораторна лихва върху сумите 890.88 лева и 742.56 лева, за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.

- **601.92 лева** – обезщетение по чл.224 КТ, дължимо за 10 дни полагаем годишен отпуск за 2020г. и 8 дни – за 2021г., ведно със законната лихва върху главниците, считано от

10.03.2022г. до окончателното им изплащане.

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователни, предявените от *Ю. С. Ш.*, ЕГН***** срещу „Пеликан БГ8“ ЕООД, ЕИК 117695721 претенции за сумите: 2207.40 лева – обезщетение, съгласно т.6 от трудовия договор (три брутни работни заплати) и 82.16 лева лихва за периода от 23.09.2021г. до 10.03.2022г.; 1021.02 лева – 165 часа извънреден труд, положен през 33 съботи в периода 13.01.2020г. – 23.09.2021г. и 80 лева лихва за периода от падежа на всяко задължение до 10.03.2022г.; разликата над 601.92 лева до предявените 1136.88 лева – обезщетение по чл.224 от КТ и 30 лева – лихва за забава върху обезщетението по чл.224 КТ за периода 23.09.2021г. – 10.03.2022г.

ОСЪЖДА *Ю. С. Ш.*, ЕГН***** да заплати на „Пеликан БГ8“ ЕООД, ЕИК 117695721 разноси по делото в размер на 518.21 лева.

ОСЪЖДА „Пеликан БГ8“ ЕООД, ЕИК 117695721 да заплати по сметка на РРС сумите: 165.37 лева – държавна такса и 392.38 лева – възнаграждения на вещи лица.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Русенски окръжен съд в двуседмичен срок от съобщаването на страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____